Färdplan för den regionala stadskärnan

Södertälje stadskärna

Antagen maj 2026

Region Stockholm

Innehåll

INLEDNING 3
Bakgrund 3
Uppdrag att ta fram färdplaner 4
Färdplanerna- ett verktyg att genomföra den regionala utvecklingsplanen 5
Så här är färdplanerna uppbyggda 6
FÄRDPLAN 7
Levande och attraktiv stadskärna 9
Regional målpunkt för samhällsservice 12
Naturlig lokaliseringsplats för näringsliv och innovation 14
Tillgänglig regional stadskärna som bidrar till hållbart resande 17
INSATSKARTA 20
GENOMFÖRANDE 21

Foto: Södertälje City, Susanne Wahlström, Maskot AB, Region Stockholm, Södertälje kommun

Inledning

Bakgrund

Flerkärnighet - en strategi för en hållbar Stockholmsregion

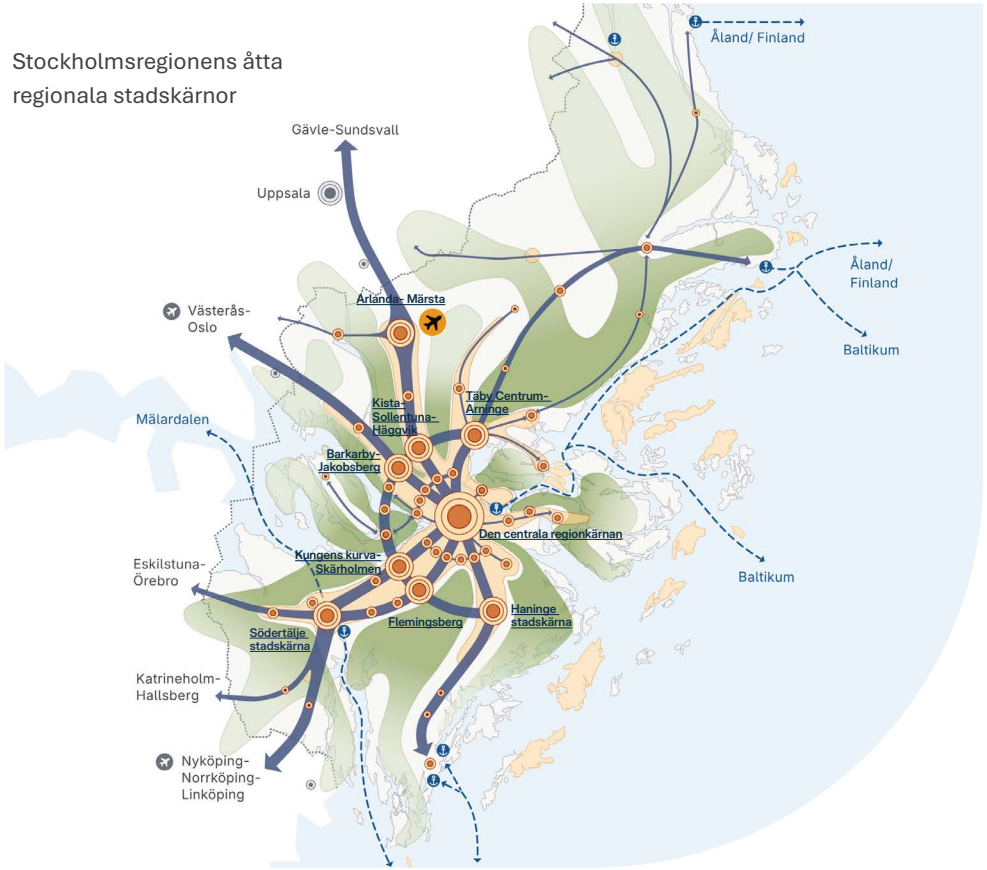
Att utveckla en mer flerkärnig Stockholmsregion, med åtta regionala stadskärnor är en grundläggande strategi för regionens utveckling sedan 2001. Attraktiva och levande regionala stadskärnor utanför den centrala regionkärnan har stor betydelse för att möta den framtida befolkningstillväxten på ett hållbart sätt och bidrar till visionen att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion– att bo, leva och verka i. Genom att stärka de regionala stadskärnorna skapar vi en bättre balans mellan arbetsplatser, service och bostäder i hela regionen samtidigt som det minskar belastningen på transportsystemet. Livskvaliteten ökar hos invånarna då fler får nära till viktiga samhällsfunktioner som vård, utbildning och kultur. En utveckling i de regionala stadskärnorna bidrar även till ett effektivt nyttjande av mark och gemensamma resurser och främjar ett hållbart resande med lägre klimatutsläpp.

Åtta regionala stadskärnor

I den regionala utvecklingsplanen pekas åtta regionala stadskärnor ut; Södertälje stadskärna, Kungens kurva- Skärholmen, Flemingsberg, Haninge stadskärna, Arlanda-Märsta, Kista Sollentuna- Häggvik, Barkarby-Jakobsberg och Täby Centrum- Arninge. Tillsammans med den centrala regionkärnan utgör de stommen i Stockholmsregionens flerkärniga struktur. Stadskärnorna är strategiskt placerade invid några av regionens större knutpunkter i transportsystemet och har hög tillgänglighet med kollektivtrafik. Genom sina lägen, funktioner och höga regionala tillgänglighet har de förutsättningar att utvecklas till attraktiva lokaliseringsplatser för näringsliv, bostäder och viktiga regionala funktioner som till exempel utbildning, vård, rättsväsende, service, kultur, nöjen och idrott.

De regionala stadskärnorna är målpunkter för ett större regionalt omland och flera av dem har även ett storregionalt upptagningsområde och ingår i ett övergripande stadsnätverk i östra Mellansverige. De är alla olika i sin storlek och karaktär, och utvecklingen behöver därför utgå ifrån varje kärnas unika förutsättningar och karaktärer.

Stockholmsregionens åtta regionala stadskärnor

Uppdrag att ta fram färdplaner

För att genomföra intentionerna i den regionala utvecklingsplanen har klimat- och regionutvecklingsnämnden fått i uppdrag att ta fram färdplaner för de regionala stadskärnorna. Färdplanerna ska vara till för att utveckla såväl klimat-och resurseffektiva som attraktiva regionala stadskärnor baserade på deras karaktärer och komparativa fördelar. Färdplanerna ska även beakta hur kulturen kan involveras när de regionala stadskärnorna utvecklas.

Avgränsning av färdplanerna

Uppdraget omfattar att ta fram åtta färdplaner, en för varje regional stadskärna. Till respektive färdplan tas även en lägesbild fram som utgör en statistisk uppföljning över utvecklingen inom respektive stadskärna. Denna färdplan avgränsas till Södertälje stadskärna. Insatserna avgränsas till att gälla frågor som regionens aktörer behöver samverka kring och som ingen enskild aktör har ensam rådighet över.

Så här har färdplanen tagits fram

Arbetet med att ta fram färdplaner påbörjades i början av 2024 och har letts av regionledningskontoret på Region Stockholm. Arbetet har bedrivits i nära samarbete med tjänstepersoner i de kommuner som har en regional stadskärna samt med Region Stockholms förvaltningar; trafikförvaltningen, kulturförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt Locum AB. Flera avstämningar har även gjorts med Trafikverket och Almi Stockholm AB. Respektive kommun har därutöver haft möjlighet att bjuda in lokala aktörer för att delta i processen.

Färdplanerna- ett verktyg att genomföra den regionala utvecklingsplanen

Färdplanerna ska bidra till vision och mål i den regionala utvecklingsplanen

Visionen för Stockholmsregionen är att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i. Det innebär att Stockholmsregionen ska vara;

- En tillgänglig, resurseffektiv och robust region utan klimatpåverkande utsläpp.
- En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö.
- En globalt ledande tillväxt och kunskapsregion.

Att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion och de regionala stadskärnorna går på tvären och är en grundläggande strategi för att kunna ta hand om en växande befolkning på ett hållbart sätt, såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt. I den regionala utvecklingsplanen finns särskilda mål som handlar om att utveckla en flerkärnig region och de regionala stadskärnorna. Därtill finns rumsliga principer och ett antal förhållningssätt som anger hur vi behöver arbeta tillsammans för att stärka de regionala stadskärnorna genom den fysiska planeringen.

Färdplanerna samlar de frågor som har regional relevans och som vi behöver samverka kring

Färdplanerna spänner över flera tematiska områden och samlar de frågor som vi behöver samverka kring för att utveckla de regionala stadskärnorna med utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen och dess understrategier. Understrategierna är konkretiseringar av den regionala utvecklingsplanen och beskriver hur vi behöver jobba inom olika tematiska områden för att genomföra den regionala utvecklingsplanen, exempelvis inom kultur, idrott, folkhälsa, kollektivtrafik eller näringsliv och tillväxtfrågor. Även kunskapsunderlaget om utveckling av grönstruktur är en utgångspunkt vid genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.

Flera frågor som har betydelse för att utveckla de regionala stadskärnorna hanteras inom ramen för andra lagstadgade processer, som till exempel planering och investering i infrastruktur och kollektivtrafik, planering av vård samt planering och genomförande kopplat till kommunala planer och program. Kring dessa frågor kan färdplanerna verka facilliterande och kraftsamlande.

Bild: Färdplanerna förhållande till den regionala utvecklingsplanen och dess understrategier samt till andra planer och processer.

Så här är färdplanerna uppbyggda

Det här är Södertälje stadskärna!

Färdplanens insatsdel inleds med en karaktärsbeskrivning av respektive regional stadskärna. Karaktärsbeskrivningen syftar till att ge en bild av varje kärnas identitet, profil och potential. Den syftar till att skapa förståelse för kärnornas olika förutsättningar och utmaningar och utgör en bakgrund till färdplanens insatser.

Fyra målområden- kopplar till målen i den regionala utvecklingsplanen

I färdplanerna har målen i den regionala utvecklingsplanen brutits ned i fyra så kallade målområden, samtliga är viktiga för att nå målet i den regionala utvecklingsplanen om ”att utveckla de regionala stadskärnorna till attraktiva och tillgängliga stadskärnor som är platser för viktiga funktioner”. De fyra målområdena i färdplanerna är:

- Levande och attraktiva stadskärnor
- Regionala målpunkter för samhällsservice
- Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation
- Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till ett hållbart resande

Färdriktningen – en inriktning som vi tillsammans behöver jobba mot på lång sikt

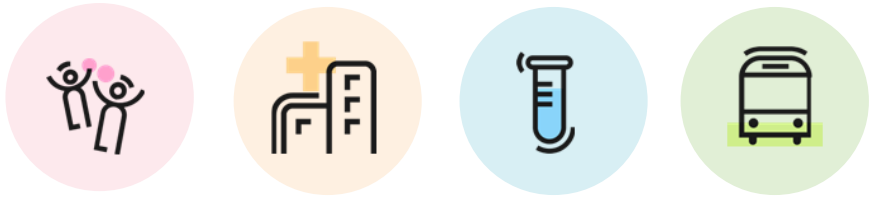
Inom varje målområde finns en färdriktning. Färdriktningen beskriver den riktning som vi tillsammans behöver jobba mot i ett mer långsiktigt perspektiv för att nå målet och målområdet. Färdriktningen är specifik för respektive stadskärna och utgår från varje kärnas styrkor, utmaningar och behov.

Insatser – aktiviteter som vi behöver samverka kring på kortare sikt

Insatserna i färdplanen är aktiviteter som vi behöver samverka kring på kortare sikt och som ingen enskild aktör ensam kan genomföra. Insatserna ska bidra till en utveckling i linje med färdriktningen inom respektive målområde. Några insatser är gemensamma för samtliga regionala stadskärnor medan andra insatser är specifika för respektive stadskärna, så kallade kärnspecifika insatser.

Roller och ansvar

Insatserna i färdplanen kan drivas av olika aktörer; till exempel Region Stockholms förvaltningar, kärnkommunerna eller av andra aktörer, exempelvis Science Parks. Vissa insatser är det naturligt att Region Stockholm driver. Det kan bland annat vara de gemensamma insatserna eller kärnspecifika insatser som kopplar till Region Stockholms olika ansvarsområden. För övriga insatser kan ansvaret variera mellan aktörerna. Insatserna är skrivna på en övergripande nivå. I samband med att berörda aktörer prioriterar att arbeta med en insats konkretiseras vad som ska göras och vilka övriga aktörer som behöver eller har intresse av att vara med i arbetet. Se vidare under avsnittet Genomförande.

Färdplanerna är disponerade efter fyra målområden; Attraktiva och levande stadskärnor, Regionala målpunkter för samhällsservice, Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation och Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande.

Färdplan

Det här är Södertälje stadskärna!

En storregional mötesplats

Södertälje stadskärna ligger i den sydvästra delen av regionen, nära gränsen till Sörmlands län. Här möts landsvägar, järnvägar och vattenvägar, men också människor från hela världen med olika religioner, kulturer och språk.

Tillgängligheten till den regionala stadskärnan är god idag, men den behöver fortsätta förbättras, såväl till som inom kärnan. I stadskärnan finns fyra pendeltågsstationer. Längst i söder ligger Södertälje Syd som har en funktion som bytespunkt för nationell, storregional och regional tågtrafik. Stadskärnans roll som storregional knutpunkt märks även på stadens gator vilka trafikeras av bussar från såväl Region Stockholm som Region Sörmland. Det visar på att de stora arbetsgivarna i stadskärnan behöver kompetensförsörjas från ett större omland.

Medeltida stadskärna med stort utbud av service

Södertälje stadskärna har anor tillbaka från medeltiden och utmärker sig för sin historiska stadskärna, invid Södertälje kanal. Idag bor det cirka 25 000 personer i kärnan och nästan 35 000 personer arbetar här. I Södertälje stadskärna finns ett stort utbud av samhällsservice. Här finns bland annat Södertälje sjukhus, som är ett kombinerat akutsjukhus och närsjukhus, samt rättsväsende med Södertälje tingsrätt.

Stadskärnan är även känd för ett varierat kulturliv med flera betydelsefulla kulturverksamheter så som stadsteatern, kulturmuseet ToreKällberget och Tom Tits Experiment, som alla är populära besöksmål i kärnan.

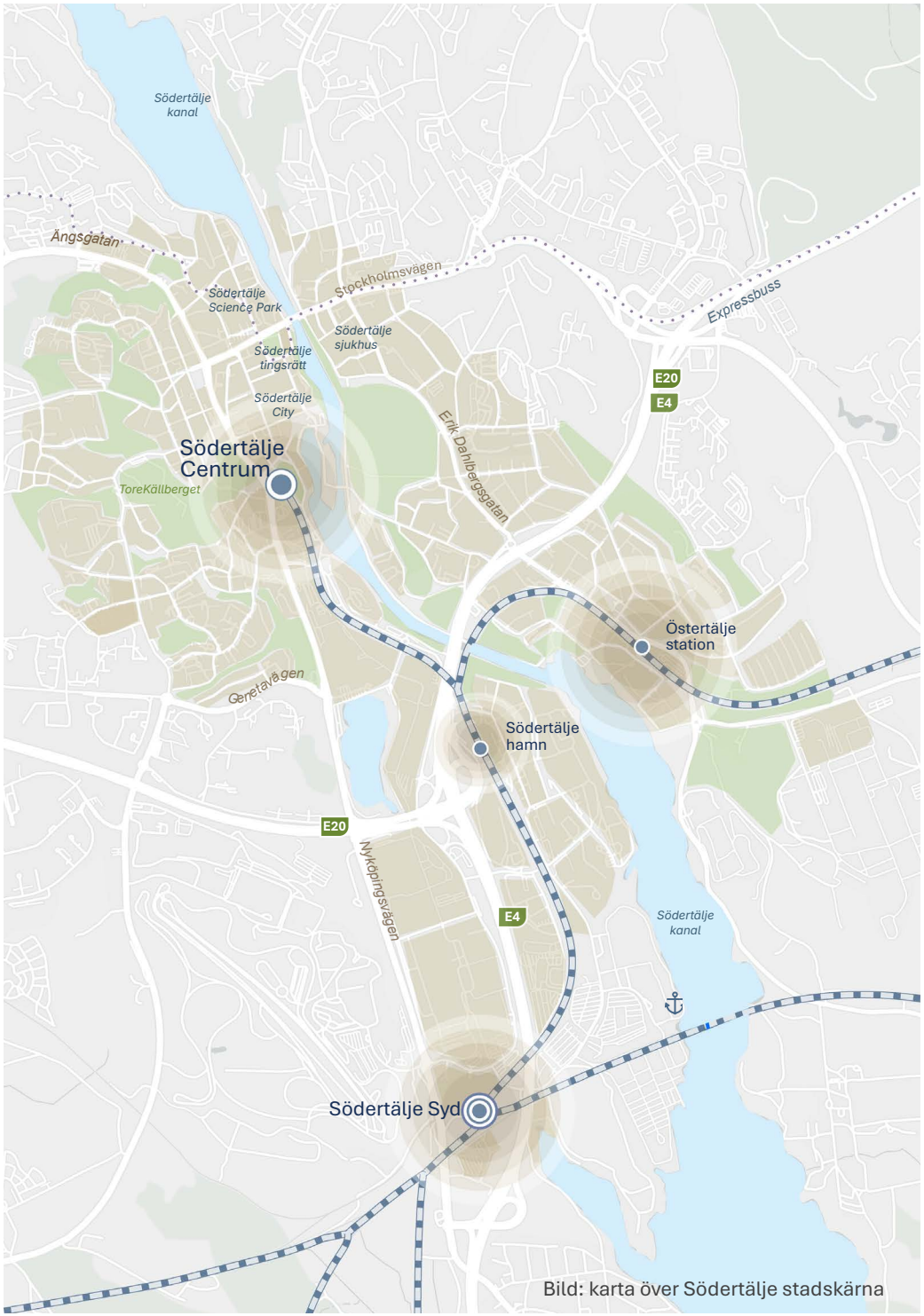

Bild: karta över Södertälje stadskärna

En kunskapsintensiv kärna

Södertälje stadskärna utgör ett av Stockholmsregionens större arbetsplatsområden med en tydlig profil inom tillverkningsindustri. Två världsföretag har sin tillverkning mitt i staden. De två företagen Scania och AstraZeneca, har en stor betydelse för såväl kärnans, Stockholmsregionens som landets utveckling och står tillsammans för omkring tio procent av Sveriges export. År 2018 invigdes Södertälje Science Park som har fått en viktig roll i utvecklingen av den regionala stadskärnan. Här samverkar näringsliv, akademi och samhälle med att stödja aktörer inom tillverkning för att främja hållbar produktion lokalt, regionalt och nationellt. På Campus Telge finns ett utbud av vuxenutbildningar som bidrar till att stärka kompetensen i regionen. Därtill har Södertälje kommun, tillsammans med Scania, AstraZeneca och Södertälje Science Park ingått en avsiktsförklaring med Mälardalens universitet om att starta utbildnings- och forskningsverksamhet i den regionala stadskärnan.

Stadskärnan utvecklas

Under det senaste decenniet har Södertälje stadskärna vuxit norrut mot Södertälje Science Park. Arbetet med att utveckla stadskärnan har varit framgångsrikt och resulterade i att Södertälje vann pris som årets stadskärna år 2024. I det fortsatta utvecklingsarbetet planerar kommunen att förtäta och utveckla miljöerna runt kärnans spårstationer och på sikt planeras även den östra delen av kärnan att utvecklas, inklusive området runt Södertälje sjukhus. Utvecklingen kommer att fortsätta stärka Södertäljes roll som en viktig mötesplats i regionen, för såväl människor, näringsliv och kommunikationer.

Målområde:

Levande och attraktiv stadskärna

En förutsättning för att utveckla de regionala stadskärnorna och en mer flerkärnig Stockholmsregion är att det finns ett tillräckligt stort befolkningsunderlag i kärnorna, såväl under dag- som nattetid och att kärnorna är nåbara och tillgängliga för ett större omland. En bra balans mellan dag- och nattbefolkning ger i sin tur underlag för en fungerande dag- och kvällsekonomi och ett utvecklat kulturliv, serviceutbud och näringsliv. Det har stor betydelse för att utveckla befolkade och trygga stadskärnor.

Färdriktning

Fortsätt stärka Södertälje stadskärnas identitet som en medeltida stadskärna och regional kulturmiljö, med Södertälje kanal som en naturlig mötesplats mellan stadens olika delar. Använd kärnans många arbetsplatser som en styrka och resurs för att vidareutveckla ett dynamiskt kultur- och kvällsliv.

Gemensamma insatser

1.1 Stärk kommunikationen om de regionala stadskärnorna och deras betydelse för Stockholmsregionens utveckling.

Stärk de regionala stadskärnornas attraktions- och konkurrenskraft genom att öka kännedomen om deras olika styrkor, potential och i nnehåll samt om deras betydelse för Stockholmsregionens hållbara utveckling.

Samverka med berörda aktörer och samordna och genomför kommunikationsinsatser för att skapa engagemang och intresse hos företag, investerare, boende och besökare, att vara med och utveckla de regionala stadskärnorna. Kommunikationsinsatserna kan vidareutvecklas allteftersom ny kunskap tas fram genom färdplanernas olika insatser.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, näringslivet, fastighetsägare

1.2 Samverka för att stärka folkhälsoperspektivet i utvecklingen av de regionala stadskärnorna

Fortsätt stärka dialogen mellan kommun och Region Stockholm inom befintliga samverkansforum för att tidigt integrera folkhälsoperspektivet i utvecklingen av levande och attraktiva stadskärnor. Utforska möjligheter att dela och sammanställa relevanta data och kunskapsunderlag som stöd för gemensamma prioriteringar, exempelvis om livsvillkor, jämlik hälsa, barns och ungas uppväxt- och utbildningsvillkor samt livsmiljöfaktorer. Utforska hur planering och utveckling av stadskärnornas offentliga miljöer kan bidra till att fler invånare lever i hälsofrämjande livsmiljöer som stödjer fysisk aktivitet, rekreation och välbefinnande.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

Kärnspecifika insatser

1.3 Fortsätt samverka kring stations- och stadsmiljöerna vid Södertälje C och Södertälje Syd

Utformningen av kärnans spårstationer och angränsande miljöer har stor betydelse för att utveckla en attraktiv och inbjudande stadskärna och för att uppmuntra fler att resa med kollektivtrafiken.

Fördjupa samverkan mellan berörda aktörer kring den stadsutveckling som planeras i anslutning till kärnans spårstationer. Verka för samplanering mellan bebyggelsestruktur och kollektivtrafikens olika anspråk, i syfte att skapa en attraktiv helhetsmiljö.

Exempel på medverkande aktörer: Södertälje kommun, Region Stockholm, fastighetsägare

1.4 Samverka kring planerad stadsutveckling invid Södertälje sjukhus

Södertälje kommun har ambitioner att förtäta och utveckla stadskärnan öster om Södertälje kanal, i anslutning till Södertälje sjukhus. Fördjupa samverkan mellan Södertälje kommun och Region Stockholms olika förvaltningar och undersök hur sjukhuset kan integreras i planerna och bidra till en attraktiv och levande stadsmiljö, utan att förutsättningarna för vårdens verksamheter försvåras. Samverka även kring utbud och tillgång till parkeringar, framkomlighet och tillgänglighet till sjukhuset samt möjligheten att öka det hållbara resandet till sjukhuset genom kompenserande satsningar på gång, cykel och kollektivtrafik.

Exempel på medverkande aktörer: Södertälje kommun, Region Stockholm, fastighetsägare

1.5 Samverka för en tryggare stadskärna

Levande och attraktiva stadskärnor innebär även trygga och befolkade stadskärnor. Samverka mellan kommunen och Region Stockholm och andra berörda aktörer kring trygghet, attraktivitet och disponering av de platser som upplevs som otrygga i kärnan.

Exempel på medverkande aktörer: Södertälje kommun, Region Stockholm, polis, fastighetsägare

Målområde:

Regional målpunkt för samhällsservice

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till regionala målpunkter för samhällsservice och viktiga funktioner. Målet är att de regionala stadskärnorna ska kunna komplettera utbudet i den centrala regionkärnan och öka balansen av arbetsplatser och service i regionen. Det gör att fler av regionens invånare får närhet och tillgänglighet till sådana funktioner som de behöver och använder i sin vardag. Ett brett och tillgängligt serviceutbud bidrar även till en levande och attraktiv stadskärna som fungerar för olika målgrupper och med aktiviteter över hela dygnet.

Färdriktning

Fortsätt utveckla Södertälje stadskärna som en målpunkt för samhällsservice i den sydvästra delen av regionen. Stärk utbudet av högre utbildning och kultur och säkerställ vård efter behov i takt med att kärnan växer.

Gemensamma insatser

2.1 Säkerställ vård efter behov med hjälp av stärkt samverkan

Vårdbehovsanalyser och regionens geografiska principer ligger till grund för planering av vårdutbudet i syfte att ge vård efter behov. Fortsätt att stärka dialogen mellan kommunerna och Region Stockholm inom befintliga samverkansforum i syfte att säkerställa en jämlik och tillgänglig vård av hög kvalitet.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

2.2 Samverka för att stärka kulturens och idrottens roll i utvecklingen av de regionala stadskärnorna

Främja mellankommunala samarbeten och fördjupa dialogen mellan kärnkommunerna och Region Stockholm i syfte att underlätta för fler kultur- och idrottsetableringar i de regionala stadskärnorna.

Öka den gemensamma kunskapen om kulturområdet i de regionala stadskärnorna och samverka kring att identifiera och analysera det framtida behovet av kultur och idrott ur ett regionalt perspektiv.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

Kärnspecifika insatser

2.3 Verka för att stärka utbildning och kompetensförsörjning i Södertälje

För att underlätta näringslivets kompetensförsörjning har Södertälje kommun, Scania, AstraZeneca och Södertälje Science Park tillsammans med Mälardalens universitet ingått en avsiktsförklaring om att starta utbildnings- och forskningsverksamhet i den regionala stadskärnan.

Verka tillsammans för att realisera intentionerna i avsiktsförklaringen och för att stärka utbildning och kompetensförsörjning i Södertälje. Undersök även möjligheten att öka tillgången till högre studier genom att exempelvis använda digitala lösningar för föreläsningar och handledning, i tillgängliga lokaler i Södertälje stadskärna. Fortsätt samverka inom Teknikcollege Stockholmsregionen för att öka intresset för de industritekniska utbildningarna på Campus Telge.

Exempel på medverkande aktörer: Södertälje kommun, akademin, näringslivet, Region Stockholm, Teknikcollege Stockholmsregionen

Målområde:

Naturlig lokaliserings-plats för näringsliv och innovation

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till attraktiva lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation. Att planera för ett arbetsplats- och besöksintensivt näringsliv i de regionala stadskärnorna ger fler invånare närhet till arbetsplatser och bidrar till ett effektivt nyttjande av marken och ett hållbart resande. De regionala stadskärnorna har olika styrkor och ska komplettera varandra och den centrala regionkärnan. Det är därför viktigt att fortsätta stärka respektive stadskärnas profil och identitet när stadskärnorna utvecklas.

Färdriktning

Bevara och utveckla den regionala stadskärnan Södertälje stadskärnas starka profil inom tillverkningsindustri, forskning och innovation och fortsätt stärka profilen inom livsmedel och hållbar matproduktion. Fortsätt att utveckla kärnan som en naturlig lokaliseringsplats för kultur, besöksnäring och kvällsekonomi.

Gemensamma insatser

3.1 Stärk de regionala stadskärnornas olika profiler

För att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion behöver de regionala stadskärnorna fylla olika funktioner ur ett regionalt perspektiv, så att de stärker och kompletterar varandra. I det fortsatta arbetet med att utveckla en flerkärnig region behövs en ökad kunskap och samsyn om stadskärnornas olika profiler och hur de kan stärkas i sina olika roller.

Kartlägg tillsammans, Region Stockholm och kärnkommunerna, vilka profiler och funktioner de olika regionala stadskärnorna har idag och undersök hur- och om deras profiler kan breddas för att ytterligare positionera dem i förhållande till varandra och till andra platser.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

3.2 Stärk näringslivet i de regionala stadskärnorna

Det pågår en ständig strukturomvandling inom näringslivet. För att attrahera företagsinvesteringar och få företag att stanna kvar i de regionala stadskärnorna är det viktigt förstå hur näringslivet kommer att förändras framåt.

Öka den gemensamma kunskapen om det framtida näringslivet samt vilka kvaliteter som kommer att efterfrågas av en plats. Undersök vilka förutsättningar, behov och hinder som finns för att långsiktigt utveckla och stärka näringslivet i de regionala stadskärnorna för att möta framtidens behov.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, näringslivet

3.3 Stärk små och medelstora företags konkurrenskraft i de regionala stadskärnorna

För att de regionala stadskärnorna ska utvecklas till naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation är det viktigt att stärka det näringsliv som finns på plats.

Samverka tillsammans med Almi Stockholm AB, som delägs av Region Stockholm, för att stärka små och medelstora företags tillgång till finansiering och rådgivning, särskilt inom innovation och hållbarhet. Genom att kombinera kapital med affärsutvecklande stöd skapas bättre förutsättningar för företag att investera i hållbara lösningar, utveckla nya affärsmodeller och stärka sin konkurrenskraft.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: Almi Stockholm AB, kärnkommunerna, näringslivet

Almi Stockholm AB ägs av Almi AB (51 procent) och Region Stockholm (49 procent). Almi AB ägs av staten.

Kärnspecifika insatser

3.4 Stärk och utveckla besöksnäringen i Södertälje stadskärna

Besöksnäringen är viktig för en plats varumärke, tillväxt och attraktionskraft. Stärk besöksnäringen och utveckla fler besöksanledningar till Södertälje stadskärna, i samverkan mellan näringslivet, kommunen, Region Stockholm och andra berörda aktörer. Arbeta gemensamt för att utveckla och öka kännedomen om Södertälje stadskärnas många besöksmål, såsom till exempel Tom Tits Experiment, Torekällbergets friluftsmuseum, Scaniarinken och de två nyöppnade destinationshotellen i stadskärnan.

Exempel på medverkande aktörer: Södertälje kommun, Region Stockholm, besöksnäringen

3.5 Fortsätt utveckla Södertälje Science Park som centrum för hållbar och cirkulär produktion

Fortsätt arbeta tillsammans, kommunen, Södertälje Science Park, Region Stockholm med flera, för att utveckla och stödja de tillverkande företagen i kommunen och Stockholmsregionen. Utgå från insatserna i handlingsplanen för smart specialisering för hållbar och cirkulär produktion och samverka för att stärka stadskärnans inriktning inom hållbar matproduktion.

Exempel på medverkande aktörer: Södertälje kommun, Södertälje Science Park, Region Stockholm, näringslivet

Målområde:

Tillgänglig regional stadskärna som bidrar till hållbart resande

Den flerkärniga utvecklingen ska bidra till ett hållbart resande och till att avlasta transportstråken in mot regionens centrala delar. För att utvecklingen i de regionala stadskärnorna ska kunna bidra till ett ökat resande med kollektivtrafik, gång och cykel behöver de ha en hög tillgänglighet såväl inom- till- som mellan de regionala stadskärnorna.

Färdriktning

Fortsätt samverka för en ökad tillgänglighet med kollektivtrafik till Södertälje stadskärna och mellan Södertälje och övriga regionala stadskärnor. Underlätta för fler att gå, cykla och åka kollektivt mellan olika målpunkter inom kärnan, såväl öster som väster om Södertälje kanal.

Gemensamma insatser

4.1 Stärk samverkan mellan nationell, regional och kommunal nivå

I de regionala stadskärnorna pågår många olika projekt och processer kopplat till infrastruktur och kollektivtrafik och som drivs av olika aktörer på kommunal, regional eller nationell nivå.

Underlätta arbetet genom att vidareutveckla etablerade samverkansformer mellan bland annat Trafikverket, kommunerna och Region Stockholm, i syfte att samordna och lyfta frågor som har särskild betydelse för de regionala stadskärnornas utveckling. Öka samsynen om de grundläggande planeringsinriktningarna i den regionala utvecklingsplanen och om respektive aktörs uppdrag och ansvar. Stärk samverkan kring de utmaningar som finns kopplat till stadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen eller i närheten av det nationella väg- och järnvägsnätet, så som barriärer, risker, buller och luft.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, Trafikverket

4.2 Öka kunskapen om resandets utveckling, till och från de regionala stadskärnorna

Som ett stöd för fortsatt planering och som underlag för uppföljning av kärnornas utveckling behövs en fördjupad kunskap om resandet till-från- och inom de regionala stadskärnorna.

Samverka med berörda aktörer och identifiera vilka metoder som finns för att samla in och sammanställa tillgängliga data och undersök förutsättningarna för att ta fram ny, kompletterande data om resandets utveckling. Undersök även möjligheten att ta fram gemensamma indikatorer för uppföljning av resandet i förhållande till mål om hållbart resande.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, Trafikverket, kommersiella kollektivtrafikföretag

Kärnspecifika insatser

4.3 Stärk kopplingarna inom Södertälje stadskärna och öka möjligheterna för fler att gå, cykla och åka kollektivt

Samverka med berörda aktörer för att öka tillgängligheten och stärka kopplingarna med gång, cykel och kollektivtrafik mellan kärnans olika målpunkter. Arbeta för en gemensam målbild och kartlägg funktionella och rumsliga samband inom kärnan. Identifiera vilka hinder, brister och möjligheter som finns för att stärka kopplingarna och göra det enklare för fler att välja hållbara färdsätt i vardagen.

Exempel på medverkande aktörer: Region Stockholm, Södertälje kommun, Trafikverket

4.4 Fortsätt samverka för ökad tillgänglighet med kollektivtrafik till Södertälje stadskärna och mellan de regionala stadskärnorna

Södertälje stadskärna har ett strategiskt läge i mötet mellan två regioner vilket innebär att kärnan trafikeras av två olika kollektivtrafiksystem. Kärnans läge, nära regiongränsen, gör att restiderna till den centrala regionkärnan och till övriga regionala stadskärnor ibland har svårt att konkurrera med bilen.

Det pågår ett aktörsgemensamt arbete, inom ramen för ÅVS Södertälje, för att öka tillgängligheten och restiderna med kollektivtrafik till och från Södertälje. Arbetet sker i samverkan mellan Södertälje kommun, Region Stockholm, Region Sörmland, Trafikverket och bussoperatörer. Fortsätt samverka i pågående processer kring dessa frågor och undersök även hur tillgängligheten till andra regionala stadskärnor kan förbättras. Det kan exempelvis handla om att vidareutveckla expressbussnätet eller att verka för ett ändrat taxesystem på regiontågen.

Exempel på medverkande aktörer: Region Stockholm, Region Sörmland, Södertälje kommun, Trafikverket, bussoperatör

Insatskarta Södertälje stadskärna

Attraktiva och levande stadskärnor

1.1 Stärk kommunikationen om de regionala stadskärnorna och deras betydelse för Stockholmsregionens utveckling

1.2 Samverka för att stärka folkhälsoperspektivet i utvecklingen av de regionala stadskärnorna

1.3 Fortsätt samverka kring stations- och stadsmiljöerna vid Södertälje C och Södertälje Syd

1.4 Samverka kring planerad stadsutveckling invid Södertälje sjukhus

1.5 Samverka för en tryggare stadskärna

Regionala målpunkter för samhällsservice

2.1 Säkerställ vård efter behov med hjälp av stärkt samverkan

2.2 Samverka för att stärka kulturens och idrottens roll i utvecklingen av de regionala stadskärnorna

2.3 Verka för att stärka utbildning och kompetensförsörjning i Södertälje

Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation

3.1 Stärk de regionala stadskärnornas olika profiler

3.2 Stärk näringslivet i de regionala stadskärnorna

3.3 Stärk små och medelstora företags konkurrenskraft i de regionala stadskärnorna

3.4 Stärk och utveckla besöksnäringen i Södertälje stadskärna

3.5 Fortsätt utveckla Södertälje Science Park som centrum för hållbar och cirkulär produktion

Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande

4.1 Stärk samverkan mellan nationell, regional och kommunal nivå

4.2 Öka kunskapen om resandets utveckling till och från de regionala stadskärnorna

4.3 Stärk kopplingarna inom Södertälje stadskärna och öka möjligheterna för fler att gå, cykla och åka kollektivt

4.4 Fortsätt samverka för ökad tillgänglighet med kollektivtrafik till Södertälje stadskärna och mellan de regionala stadskärnorna

Genomförande av färdplanerna

Förslag till process

Politiska samtal som utgångspunkt för budget, prioritering och styrning

För att genomföra den regionala utvecklingsplanen föreslås ett så kallat Regionalt Forum. Det ska fungera som en plattform för politiska samtal mellan Region Stockholm och länets kommuner kring regionens långsiktiga utveckling.

I genomförandet av färdplanerna föreslås mindre bilaterala politiska samtal, mellan region- och kommunpolitiker i respektive regional stadskärna. Dialogerna kan föras i anslutning till det större regionala forumet som bedrivs inom ramen för den regionala utvecklingsplanen. Syftet med de politiska samtalen är att prioritera och lyfta vilka insatser som vi tillsammans behöver kraftsamla kring under en kommande period.

Insatser och aktiviteter

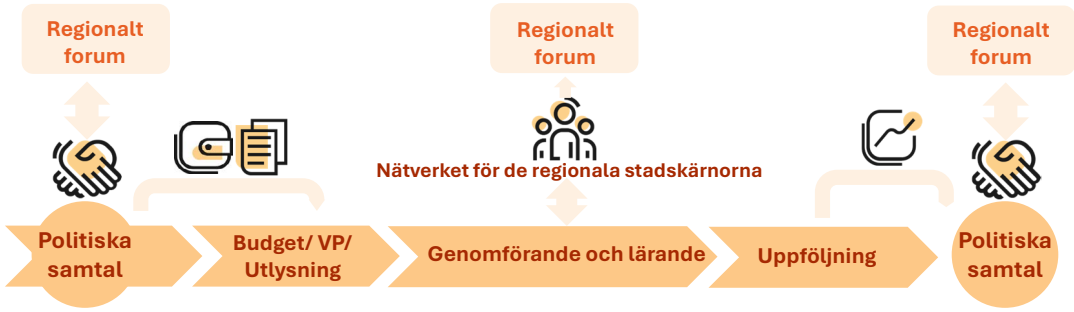
De politiska samtalen kan ligga till grund för respektive organisations budgetarbete och verksamhetsplanering för kommande år. Insatserna i färdplanerna kan initieras genom politiska uppdrag eller bedrivas inom ramen för respektive organisations löpande verksamhet eller genom redan etablerade samverkansforum. Insatser i färdplanerna kan även genomföras med hjälp av medel, finansiella anslag, från Region Stockholm eller andra aktörers utlysningar.

Lärande och utbyte genom nätverket för de regionala stadskärnorna

I det etablerade Nätverket för de regionala stadskärnorna sker ett gemensamt lärande och kunskapsutbyte kring de insatser och aktiviteter som pågår inom ramen för färdplanerna. I Nätverket ingår representanter från kärnkommuner och andra regionala samhällsbyggnadsaktörer som har intresse och delaktighet i att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion.

Uppföljning av utvecklingen i de regionala stadskärnorna

Region Stockholm följer upp utvecklingen i de regionala stadskärnorna inom de målområden som formulerats i färdplanerna. Syftet är att få en bild över utvecklingen i de regionala stadskärnorna som kan utgöra ett underlag för de politiska samtalen mellan kommun- och regionpolitiker.

Genomförandet av färdplanerna kopplat till genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.

Region Stockholm Regionledningskontoret
Box 30215, 104 25 Stockholm
Besöksadress:
Lindhagensgatan 98
Telefon: 08-123 100 00
registrator.rlk@regionstockholm.se
www.regionstockholm.se

Ansvariga handläggare: Emma Tönnerfors och Cecilia Lindahl
Publicerad: 2026

Region Stockholm